

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
Egészévre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: Jókai-utca 10.
Kiadóhivatal: Szammer Imre könyvnyomdája.

Az ismétlő iskolák ujja születése.

(○) Vallás és közoktatásügyi — és a földmívelésügyi m. kir. miniszterünk bölcs intézkedéseit, — a gazd. ismétlő iskolák szervezését, illetőleg — hazánk lakosainak legnagyobb része örömmel fogadta. Példa erre azon tapasztalati tény, hogy ma már 1200 községben van felállítva gazd. ismétlő iskola.

Egyes megyék polgárai versenyezve szereztek ismétlő iskolákat gazdaságiakká, mert belátták, hogy azoknak napjainkban igen nagy hasznát vehetik a földmivelők s ezek közvetítésével az egész társadalom.

Biztos kuforrásból tudom, hogy hazánkban csak 2 megye van, melyekben ma még nincs gazdasági ismétlő iskola s ezek egyike a mi megyénk is.

Bármennyire akarnám is a tétlenség, a közömbösség, az áldozatkészség, a lelkesedés hiányának vádját elhárítani megyénkről, — hasztalan lenne; mert a megcáfolhatatlan valóság beigazolta ennek ellenkezőjét. Mindazáltal az említett valósággal szemben fel lehet hozni egy gyenge védekezést és ez az, hogy már ezelőtt egy évvel megkíséreltetett a gazd. ismétlő iskolák szervezése megyénkben is. Sajnos azonban a kísérletezés eredményre nem vezetett!

Az eredménytelenség legfőbb oka a már említett okon kívül az egyes községek merev nemakarása és a magyaremberek az a szeren-

csétlen, rossz természete, hogy mindig kújítástól, — habár az javára válnék is — idegenkedik.

Nem akarnak áldozatot hozni a gazd. ismétlő iskolák szervezésére pedig be láthatnák, hogy tulajdonképpen nem is áldozathozatalról van szó, hanem kötelességről, melylyel gyermekeinknek, önmagunknak, sőt közvetve az egész nemzetnek — tekintve a közvagyonsodás elterjedését — tartoznak. Pedig ma már a régi „örög apám is ugy szokta“ féle gazdasági elvvel egy gazda sem boldogulhat.

Éppen ezért minden foglalkozásán, különösen gazdálkodással foglalkozó szülőnek kötelessége, hogy gyermekének az általános ismeretek megszerzése mellett módot és alkalmat nyújtson a helyes és okzerű gazdasági ismeretek elsajátítására is.

A gazd. ismétlő iskola éppen ezen magasztos célt akarja szolgálni. Segédkezett akar nyújtani az ifju nemzedéknek arra, hogy miként kell a föld termőképességét kihasználni: szóval, hogy miként kell okzerűen gazdálkodni. Azonban ezt a magasztos feladatot csak akkor tudja megoldani, ha — minden erre hivatott tényező részéről — kellő támogatásban részesül. Én a jó ügy érdekében megyénk gazdaközönségének és községeinek a magán és nemzetgazdaság mielőbbi felvirágozása céljából a következőket ajánlom:

1. Mondja ki minden község iskolaszéke határozatilag, hogy ismétlő iskolája gazdasági ismétlőiskola.

tára örökre megmérgezte életét. Íróasztala elszigetelte a világtól, katedrája elválasztotta a földönjáró emberektől, kietlen tantételeiben maga sem hitt, hanem azért hirdette azokat tovább is, mert tudta, hogy ezeknek köszönheti minden babérlevelét hazájában s a külföldön.

Gunyos mosolyát festmények és szobrok öröktitkék meg. A fiatal művészek szívesen foglalkoztak viharos lelke vonásaival. Szótára évtizedek óta közkeletű.

A vallásosság nála: hülyeség. Az istenes hangulat: agylágyulás; a templom: ámtások színháza; a hit: betegség; a hitelenség: gyógyulás; a tagadás: bölcsesség; az ész: az Isten.

Maróthy Dénes dr. ezekkel az elvekkel sohasem ért reá megházasodni, nem volt tisztába magával, de már régóta tisztába volt gyarló barátai léhaságaival. A mit azok meg nem mertek írni, azt megírta ő. A mit azok csak tapsolni és idézni tudtak, azt ki merete adni ő. Egyszerre csak azt vette észre, hogy egyedül maradt.

Az ugynevezett jóbarátok vonzalma csak a küszöbög tartott. Soha senki meg nem hívta a maga családi körébe. Maróthy érezte, hogy hol kezdődik és hol végződik az ő hiveinek barátsága.

Nagyon magára maradt. Estét azonban soha sem töltötte máshol, mint odahaza. Volt egy macskája. Meglehetősen atheista állat lehetett, mert a haczetikus filiánások titkos tanulmányozóiból: a könyvtár egereiből élt s nem hitte, hogy más falat is van a világon.

Maróthy Dénes dr. fölöslegessé tette a háztartás összes egyéb állatait. Nem volt sem

2. Szerezze be, — vagy szereztesse be a tanulók szülei által — az ismétlő iskolai tanlók számára alkalmas olvasókönyveket.

3. Adjon alkalmat, módot arra nézve, hogy a tanító növendékeinek az okzerű gazdálkodás módját bemutathassa; azaz hívja fel az illetékes hatóság a község lakóit, hogy készséggel engedjék meg a tanítónak, hogy növendékeivel kiszáradását megtekinthesse és ott a látottak alapján szakszerű magyarázatot tartasson.

Ha csak egyelőre ennyi támogatást nyújt is az illetékes hatóság, úgy az egész megyének minden községében egyszerre fel lehet állítani a gazdasági ismétlő iskolákat. Nem okvetlenül szükséges tehát valami nagy gyakorlótér az ismétlő iskola részére, mert a fonnebb körvonalozott módon is sok hasznos gazdasági ismeretet sajátíthatnak el a tanulók ügybuzgó tanító vezetésével.

Követésre méltó példának felhozom Székesfejérvár szab. kir. városát.

E tanév elején a városi iskolaszék kimondotta, hogy a város területén levő ismétlő iskolák gazdasági ismétlőiskolák lesznek.

A gazdasági szaktanfolyamot végzett tanítókból alakított bizottság kidolgozta a gazd. ismétlő iskolák számára a részletes tantervet, havi beosztással. Megvette a városi hatóság a szegény gyermekek számára az olvasókönyveket.

kutyája, sem inasa, sem női cselédje, maga végezte saját kiszolgálását, és csakugyan nem vésztett össze soha senkivel.

Az ünnepektől tudós sohase csalódott nöbe, mert sohase szeretett senkit. — Egyetlen egy nő volt a kit igazán becsült, az édes anyja. Segítetté is sokáig, míg egyszerre csak visszaérkezett a rendes havi postautalvány. Azt irták rá, hogy a czimzett meghalt.

Maróthy nem érzékenykedett sokáig, hiszen ez a természet rendje. Valamikor ő is bele-megy a Nirvánába. Remek, de hideg nekrológot irt róla. Hanem a Tisza vidéki kis faluból felküldték Bpstre az egyetemre a jó öregasszony hagyatékát. Maróthy Dénes dr. nevére czimezték. A tudós hazahozta a csomagot és minden megilletődés nélkül bontotta fel. Bizonyosan valami családi emlék. Ima-könyv volt. Ézüst-csatos nagy imakönyv, sárga kopott lapokkal, az öreg betűk között réges-rég elszáradt virágok, fakó színű képek, papiros darabok.

Maróthy a fejét rázta, a bibliotéka összes népszerű forrangi kezdett, mintha csak szentelt víz kerülne a pokolba. Mintha csak virágvasárnapi barka esnék Belzebub izzó trónjára. A meghasonlott tudós megtörölte a szemüvegét és lapozni kezdett.

Mindjárt az első lapon ezt olvasta: „Dinike fiam 1854. martius hó 1-én született Tisza-Abádon. Martius hó 8-án keresztelte Hegyemegi Sándor tiszteendő ur a parochia templomában. Áldott legyen az Isten neve, mert bétellett boldogságom és meghallgattatott imádságom.

Megáldott az Isten véle, dicsértessék az ő Neve.“

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZÁJA.

Egy atheista szerelme.

Maróthy Dénes dr. negyvenesztendőskorában így gondolkodott a nőkről:

— Itt az ideje, hogy megnősüljek, különben még botránynyal kell befejeznem karrieremet. Nem hittem eddig, hogy hozzám illő asszonyt találjak. Keresek tehát olyant, a ki egész ellenkező természetű, mint én. Azt mondják, hogy a végletek találkozása nem rossz megoldása az élet legnagyobb titkának: a boldogságnak. De hol az a véglet?

Es becsapta Renant. Husz év óta keresi az ideált, Három kötetes könyvet irt a boldogságról. Még a francia akadémia is megtapsolta filozófiáját. De Maróthy azért nagyon boldogtalan volt. Husz év óta kerülte az Isten. Nem akart vele találkozi sem a templomban, sem máshol. Atheista volt s karriért csinált.

Lett belöle egyetemi tanár, akadémiai tag, titokzatos nagyság, rejtélyes tudós, hatalmas ütőkártya, a kit a közélet kibicezei szívesen kijátszottak, mikor nyerni lehetett.

Czinizmusát filozófiának vették... Isten-tagadását hősiségnek és férfiaságnak. Nagy jellemnek és torrásnak tartották, a kire hivatkozni szerencse, a kivel barátkozni dicsőség s a kit követni haladás.

Pedig Maróthy Dénes dr. a legnyomorultabb sorsu nagyság volt Budapesten. Folytonosan kereste a társadalom problémáit s ő maga volt a legzüllöttebb teremtés. Sohasem érezte magát boldognak. Első társasága, könyv-

A városi elemi iskolák igazgatója, igen helyesen, a tanítók böles belátásától, lankadhatatlan szorgalmától várja a gazdasági ismétlődő iskolák föllendülését, azon reményének adván kifejezést, hogy a tanítók meg fogják találni a módját annak, hogy növendékeiket a gyakorlati oktatásban is részesíthessék.

Jóllehet Székesfehérvárott sincs ma még alkalmas nagy terület, gazd. berendezés a gyakorlati oktatásra, mégis szervezte a város a gazd.-ismétlődő iskolákat.

A tanítók ilyen szervezés mellett kirándulásokkal, egyes gazdaságok megtekintésével tervezik a gyakorlati oktatást összekötni, a mi másképen a mai viszonyok között nem is eszközölhető. De mivel előállhat az az eset is, hogy a szükséges gazdasági ismeretek megszerzése végett a várostól távolabb eső egyes mintagazdaságokat is czélszerű volna megtekinteni, azért tartani lehetne attól, hogy a gyakorlati oktatásnak ez a módja csak tervezet marad; mert a kirándulások némi költséggel is járnak, melyre se a tanítók, se a gyermekek külön összeggel nem rendelkeznek.

Igen kívánatos volna tehát, hogy az illetékes hatóságok az illetékes hatóságok a gazd. ismétlődő iskolai tanulók gyakorlati kirándulásai az ezekre szükséges összegek kintalványozása által tennék lehetővé.

Nem lenne az sárba dobott pénz, mert a mit a gyermekek saját szemekkel egy-két óra alatt látnak, többet ér nekik, mint egész napi elméleti oktatás.

Buzdítson mindenkit tette a szép eszme!

(Látva tanítóink fáradhatatlan szorgalmát, nemes törekvéseit az ismétlődő iskolák szervezése körül, bizony méltán megérdemelnék nem csak az erkölcsi elismerést, hanem bizonyos évi díjazással az anyagi méltánylást is. Szerk.)

A professzor megint megtörölte szemüvegét és tovább lapozott.

A hetedik lapon ezt olvasta.

„Ma halt meg Maróthy István uram. Az én uram, az én ispátolóm, az én életem. Arvaságba hagyott minket, hanem azért áldott marad az ő neve.”

Maróthy Dénes dr. tovább olvasott. „Legegyen meg az ő testamentoma. Dini fiam pap lesz. Legalább velünk marad az Isten, s nekem örök diességem és boldogságom kezdődik meg ezen a világon.”

Az atheista gunyosan mosolygott, de homloka már teli volt verejtéssel.

Megint lapozott: „1860-ban martius hó 1-én Dinike fiam elment hazulról, messzi nagy városba, pártfogók vitték el, megsirattam egyetlen fiamat, de jó az Isten, majd hozzá fohászokodom, hogy majd ne hagyja el soha.”

Maróthy már most szemét kezdte törölni. Soha életében nem sirt. De az imakönyvbe irt öreg betűk megrikatták,

A husvétii imák közt olvasta.

— Hiába várom Dinikét, nem jön többet haza. De megsegíti az Isten, mert egyebet sem teszek, mint érette imádkozom. Áldja meg az Isten szerető asszonyával, mosolygó gyerekekkel, hogy hadd legyen boldog, ez marad utolsó imádságom és kívánságom.”

Maróthy Dénes ingadozni kezdett. — Alig ismert magára, a szíve eddig nem szólalt, de most rakoncátlanokdó gyermek lett belőle. A kinek nem imponáltak többet az a szigorú preceptor, a ki a koponyában lakott.

Egyetlen egy női ismerőse volt, három esztendő óta. Egy nagy eszű leány, aki soha se járt templomba, de annál többet a tudomá-

Felhívás

A Keresztény Szövetkezeti ügy barátainhoz.

Ez év február havában alakítottuk meg Isten segítségével, lelkesedéssel szívünkben a *Keresztény Szövetkezetek Országos Központját*, hogy előmozdítsuk a keresztény szövetkezeti ügyet Magyarországon, hogy segítségére siessünk már létező és létesítendő szövetkezeteinknek.

Beszámolni kívánva mindarról, amit ezen idő óta tettünk; megbeszélési kívánva teendőinket, f. évi november hó 9-én

Országos Keresztény Szövetkezeti Kongresszust fogunk tartani *Budapestben*, melyre tisztelettel meghívjuk a központhoz csatlakozott keresztény szövetkezeteket, Magyarországon minden keresztény alapon álló szövetkezetét s a keresztény ügy minden barátját.

A keresztény központhoz csatlakozott szövetkezetek küldjenek mennél több képviselőt erre a kongresszusra, a keresztény szövetkezeti ügy barátai jelenjenek meg mennél nagyobb számmal a mi kongresszusunkon, hogy tanúságot tegyünk a keresztény szövetkezeti ügy iránt érzet lelkesedésünkről, hogy közös lelkesedéssel beszéljük meg teendőinket, melyek e nagytotsági ügy te-én ránk várakoznak.

A kongresszusra jelentkezni lehet f. évi október hó 30-áig a Keresztény Szövetkezetek Országos Központjának irodájában (Budapest, IV. Molnár-utca 11., Kath. Kőr.)

A részletes programot a résztvevőknek idejekorán fogjuk megküldeni. Kedvezményes utazási jegyekről, elszállásolásról stb. a központi iroda fog gondoskodni.

A keresztény szövetkezeti ügy jövőjének, haladásának egyik nagytotsági ügyéről van szó. Ez az ügy édes mindjünké, kik igaz barátai vagyunk a keresztény népnek, kik óhajtuk népünk boldogulását, anyagi helyzetének javulását. Karoljuk fel tehát ezt a fontos ügyet mindnyájan és jelenjünk meg mennél nagyobb számmal a Keresztény Szövetkezeti Kongresszuson.

Isten velünk!

Budapest, 1899. október 7.

Gießwein Sándor Gróf Zichy Aladár

Major Ferenc a Keresztény Szövetkezetek Országos Központjának elnöke.

Gyürky Ödön.

ideigl. igazgató.

nyos felolvasásokra. Irt néhány könyvet s azt állította, hogy a férjhez menetet csak az öntudatlan nők kenyere. Ott kezdődik a nő ideálja, a hol a nő nem a férfi szívére, hanem az eszére s nem a vérére, hanem a tudományára éheznek. Ez a legönzetlenebb szeplőtlenység.

Kóra volt a neve.

Maróthy utálta, mert Kóra ép olyan atheista volt, mint ő. De Kóra sem becsült Maróthyban mást, a tudósát.

A tudós pedig meghasonlott önmagával, már sirni sem tudott úgy, hogy megenyhítse nagy fájdalommal édes anyja halálán.

Kóra reggel volt. A professzor nem tudta hogy hova igyekszik, csak ment, szeretett volna önmagából kiszabadulni. Egyszerre csak olyan épület előtt ment el, melyet a legfelelősebbnek hirdetett eddig tantételeiben. Templom el állott. Odabenn gyermekkorában ismerős ősi zsolozsmát énekeltek. Busan kísérte az igazságzó a hívők áhitatos énekes imáját. Maróthy visszaemlékezett a régi énekre. Előtte állt az édes anyja. Kezébe érezte a nagy imakönyvet, a megfakult irásokkal és először érezte életében, hogy nagyon nyomorult. Nincs bátorság a szíve szózatát követni. Nincs ereje átlépni azt a szent küszöböt, ahol még az utolsó kolodus is nyugodalmas lélekkel áldogál, mint ő az ünnepeit Maróthy.

Hát ha meglátna valaki? Mit érnének akkor az ő tantételei? Mit tartana róla a világ? Elhallgatott a szent ének. Csak a csöngetés hallatszott ki a szent némaságból. Az egész templom leborult.

Mintha valaki megfogta volna a kezét. Már a homályos előcsarnokban állott. Szédülni kezdett. Követte. Delejes hatalommal követte.

ÚJDONSÁGOK.

— **Bérletgyűjtés.** Krémer Sándor, Szalkay társulatának titkára, a napokban megkezdte a bérletgyűjtést és most rendületlen kitartással folytatja. Az eredmény idáig elég tisztességesnek nevezhető s így hisszük, hogy az idén valahára telt házakelött fog játszani Szalkay társulata, mely, mint halljuk, a vidék legjobb erőiből van összeállítva. A magunk részéről is kérjük a közönséget: fogadja szeretettel és ne bossássa el üres kézzel Thália asszony derék kvártélycsinálóját. Színészeinkre ráfér egy kis pártolás, ugyisintén jómagunkra is a szokottnál több buzgóság, lelkesedés. Csak nem szegyenkezhetünk a lelkes veszprémi publikum mellett, mely az ottani szerény viszonyok dacára minden áldott este a végkimerülésig ostromolta Szalkayék kasz-száját.

— **A színügyi bizottság** ma délelőtt a polgármester elnöke alatt ülést tartott. Elsőben a polgármester tett jelentést a nemzeti színház intendánsával folytatott tárgyalások eredményéről, mely éppen nem felelt meg a bizottság terveinek s azért ő mint a bizottság elnöke, Szalkayt bízta meg a vendégszereplés kieszközölésével, ki azt magára vállalta. Szalkay érintkezésbe lépett gróf Festetics Andorral, a nemzeti színház igazgatójával, ki azonban kijelentette, hogy a bizottság által kijelölt időben a művészek egy új darab betanulásával lesznek elfoglalva. azért a jubiláris előadás napjait október 27. 28. vagy 29-ét ajánlja. Ez alkalomra P. Márkus Emilia (Melinda), Ujházi Elek (Tiborecz), Pálfi György (Bánk bán) és Gyenes László (Biberach) ígérték meg lejövetelüket, az utóbbi azonban csak föltelesen. A bizottság megbízásából a polgármester még ma levélben fölkéri az igazgatót, hogy a nevezett művészek részére adjon engedélyt s egyszersmind a napot is, határozza meg, hogy az előadás már legközelebb hirdethető legyen. E szerint most

Nagyon szép nő volt. De hihetetlen, megfoghatatlan. Kóra.

Maróthy egész életének ez volt egyetlen álma. Nem hatalmas és hideg agyveleje, hanem régóta elnémult szíve álmolta.

A templomba ráismert Kórára. Imakönyv volt a kezében, diadalmos mosoly a homlokán. Maróthy megdöbbenve kérde:

— Maga az Kóra?

— A mint hogy maga az Maróthy.

— Mi vezette ide?

— Elhibázott életem legszebb gondolata.

Imádkozni akarok a maga édesanyja lelkiüdvéért.

— És bement a padok közé.

Maróthy pedig gyoszlop árnyékában állott meg, s elgondolkodott a szívével. Es sokkal szebb gondolatai voltak, mint valaha.

Már nem ütközött össze önmagával.

Jól kezdett esni egész lelkének. hogy idáig jutott. A tömjénfüst felhőibe burkolt mennyezet festményein újra látta az Istent és üdvözölt édes anyja szellemét.

Olvadni kezdett szívén a jégkéreg. Melegebb lett a vére, költészetet látott mindenütt, áldást érzett a szomszédoktól, hitet, reményt és szeretetet tanult néhány perc alatt.

Mikor Kóra kijött a padok közül, Maróthy maga nyújtotta oda a kezét és azt mondta:

— Kóra, én engedelmességeknek akarok annak az asszonynak, a kiért maga imádkozott. Boldog akarok lenni és élvezem magát feleségül.

Kóra olyan tiszta boldogságban mosolygott az atheistára, mint a makranczos gyerek, a ki minden vétkét a gyóntató székben felejtette és most már teljesen méltónak érzi magát a legszebb dologra.

Kőrösi László.

már szinte bizonyos, hogy a jubiláris diszlociót a hónap végén megtartják, csak a felöl nem lehetünk bizonyosak, hogy a nagy Emiliát esetleg az utolsó pitlanatban nem marasztalja-e otthon valami zsába vagy indiszpozíció. A bizottság egyben elhatározta, hogy az előadás technikai rendezését Szalkayra bizza, ki egyszermind a vendégművészek díjazásáról is gondoskodik. Ezzel szemben a bizottság előbbi határozatától eltérőleg az előadás jóvedelmét is Szalkaynak adja. A helyárák kétszeresen lesznek főlemelve s az előadás, valamint a banket rendezését a bizottság vállalja el. Az előadást hirdető falragaszok és a banketre szóló meghívók, Festetic válasz után, már a legközelebbi napokban lesznek kibocsájtva. A polgármester megjegyzi, hogy mivel a nemzeti színház és a fejérvári közönség között a közelmúltban fönállott jó viszony az utóbbi időben erősen megrendült, a bizottságnak erkölcsi kötelessége, hogy a vendégművészek illő fogadtatásáról gondoskodják, a mit a bizottság helyesléssel vesz tudomásá. Elhatározatott, hogy a banket, melynek rendezésére *Vértessy József és Pápay Nándor* kérték fel, a *Vörösmarty-kör* helyiségében fog megtartatni s a részvételi díjat is, mely az öt forintot meg nem haladhatja, legközelebb megállapítják. A diszlociód adáson a honvédeknek járják s mint *Fricsay* karnagy megígérte, az előadás előtt a *Bink Bán* opera nyitányát, a felvonások között pedig agyanannak egyes szebb részleteit fogják előadni.

— **Közigazgatási ülés.** *Székesfejérvár* szab. kir. város közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt tartotta rendes havi ülését br. *Fiáth Pál* főispán elnökléte alatt. Jelen voltak: *Havranek József* polgármester, *Tóth István* főjegyző, dr. *Bierbauer Viktor* t. főorvos, *Fittler Béla* t. főügyész, *Kovács Elek* árvaszéki ü.nök, gr. *Festetic Bannó* kir. tanfelügyelő, *Plossek Ferencz* kir. pénzügyigazgató, *Ujházi Ede* kir. ügyész, továbbá: *Alaghy Dezső*, *Almássy János*, dr. *Eisenbárt* Károly, *Karl István*, dr. *Kövessey István*, dr. *Löwy Károly*, *Tóth Aladár* és *Tóth Artur* bizottsági tagok. A főjegyző előadja, hogy *Kessey Mihály* hajlított butorfa gyáros államségiért folyamodott s a tanács a folyamodást pártólólag terjesztette fel a miniszterhez. Most megérkezett a válasz, melyben a miniszter *Kesseyt* kérelmével elutasítja azon megjegyzéssel, hogy az országban levő hasonló iparvállalatok is állami támogatás nélkül működnek. A közigazgatási bizottság mult havi üléséből átiratot intézett a déli vasutársaság igazgatóságához, melyben az állomás épület sürgős befejezését kéri. Az igazgatóság most értesíti a bizottságot, hogy már intézkedett miszerint az építkezés még a zord idők beállta előtt befejeztessék. — A t. főorvos jelentése szerint a lefolyt szeptember hóban született 47 fi, 49 nő = 96; meghalt 29 fi, 35 nő = 64; tehát a születések száma 32-vel mulja felül a halálozásokat. Járványos betegség ezidőszertint nincs. A városi kórházban a hó végén ápolás alatt maradt 13 férfi és 12 nő, összesen 25. A jelenben megemlékezik a II. és III. ker. iskolák tulzulszolgárolói. Nevezetesen a III. ker. iskola I. osztályában sok a tanuló, a hol osztálycsereével kell sürgősen segíteni. Az ivóvíz kérdést is főlemlíti, mire *Alaghy Dezső* megjegyzi, hogy ez iránt az iskolaszék már intézkedett, a mennyiben a czinkeztet ivóedények beszerzését az összes iskolákban elhatározta. A III. ker. orvos a városi kórház orvosi lakásának sürgős kilakoltatását kérelmezi, mert annak összes helyiségei nedvesek és büzhödték. — A *gyámpénztár* összes bevétel a hó végén 28,293 frt 82 krt tett ki; kiadás 8752 frt 71 kr. A hó végéig *gyámság* alul felszabadult 18 egypén, gyámság alatt maradt 2292. — Az *állami kincstár* kövevelése összesen 699,359 frt 13 kr., ebből befolyt 624,037 frt 71/2 kr., hátralék a hó végén 75,362 frt 05 1/2 kr. Adóintés kiadott 245 esetben, zálogolási biztosítás foganatosított 2049 esetben. Kitűztetett 3 árvetés, de csak 1

lett megtartva. A *pénzügyigazgató* jelentése közben egy kis vita keletkezett a polgármester és a pénzügyigazgató között, mely utóbbi aggodalommal konstatalta, hogy az idei szeptember hónapban 11 ezer forinttal kevesebb adó folyt be, mint a mult esztendő hasonló időszakában, holott a tavalyi év gazdasági viszonyai a javulás következtében az ideinél sokkal kedvezőtlenebbek voltak. A pénzügyigazgató, nehogy e miatt megrovás érje, a városi pénzügyi tanácsos felelősségének megállapítását kéri. A bizottság a felelősség kérdését élnék vita után a jövő hónapig függőben hagyja, a pénzügyigazgató megnyugvással vesz tudomásul. — A *mérnöki* hivatal jelenti, hogy a köztutak a város területén jó karban vannak. — A *kir. tanfelügyelő* ismerteti a kultuszminiszter rendeletét, mely szerint a községi elemi iskoláknál az V. és VI. osztály föllállítandó. Nálunk a külvárosi iskoláknál már gondoskodtak erről, a belvárosban azonban teljesen fölösleges, mert az ottani IV. osztályt elvégzett növendékek nagy része ugyanis a középiskolákban folytatja tanulmányait, a többit pedig beosztják a külvárosi iskolákhoz. Megemlékezik a miniszter az ismétli iskolákról is, melyek itt már szervezve vannak. Itt a főispán kérdést tesz, hogy a mezőgazdasági tanfolyam ügye milyen stádiumban van? *Alaghy Dezső* iskolaszéki elnök erre azt a fölvilágosítást adja, miszerint a város bizonyos terjedelmű földet akart vásárolni a gazdasági tanfolyam céljaira, de mivel a vételhez állami segítséget nem kapott, az egész dolog abbanmaradt. Legujabban azonban intézkedés történt arra nézve, hogy a gazdasági tanfolyamok a lehetőséghez képest megtartassanak olyformán, hogy az elméleti rész az ismétli iskolákban fog előadni, a mi gyakorlat kell, azt pedig részint az iskoláknál levő kertekben, részint az egyes jobb gazdaságokban fogják a tanulók elsajátítani. Az adott viszonyok közt e kérdést másképp megoldani nem lehet. A tanfelügyelő megjegyzi, hogy erre nézve többi kollégáival egyetemben ő is olyan utasítást vett a miniszteről, hogy az állami segély kilitásba helyezése által korteskedjék a gazdasági kurzusok felállításá iránt, de mikor fölvenni akarják azt a bizonyos államségi, akkor azt mondja a miniszter, hogy *Székesfejérvár*, illetve *Fejérmegye* elég gazdag, nem szorul segítségre (A derék miniszter úgy látszik nem ismeri a telekkönyveinket). — Végül a kir. ügyész jelenti, hogy a törvényszéki fogházban aug. végén volt 123 fogoly, ez a szám szeptember végéig, 46-tal növekedett; kiszabadult vagy máshova vitett 64. maradt a hó végén 105.

— **A pinczér öngyilkossága.** A pinczerek csak a legkritább esetekben szánják el magukat erre az ostobaságra, de ha már megteszik, olyan alapos szakértelemmel hajtják végre, hogy a megbánásra sem jut idejük. Így eszedekett e hó 17-én éjjel az a sülödő ifjú is, a ki a délutáni vonattal jött Miskolcraól Fejérvárra s mint affle perfect gentleman, egyenesen a Magyar Király fogadóba szállott. Nehány hónappal ezelőtt Veszprémben volt alkalmazásban, hol egy bukkott nővel, *Butyina Istvánné* Szabó Juliannával megismerkedett s ez a ravasz háttára annyira behálózta a különben is zajos életű fiatalembert, hogy ez már ellenni sem tudott nélküle. Az asszony időközben Sopronba, a pinczér pedig, kit polgári nevén *Kovács Istvánnak* hívtak, Miskolcra költözött, de azért továbbra is kölcsönös levelezésben állottak egymással. *Butyinné* a minap látogassa meg, mert már nagyon fáig azive utána. A legény hajlott a szép szóra s helyét odahagyva vonatra ült, azonban csak *Székesfejérvárig* jött, hol podgyászt egy ismerősére bizza, szobát váltott a fogadóban. Nehány perccel ejtél előtt lövés hangzott ki a folyosóra, mire a személyzet besietett. A szerelmes pinczér, ki úgy látszik már az ágyból kelt föl, hátracsuklott fejével ült egy széken, kezében revolvert szorongatva, míg a homlokán lött seb-

ből patakzott a vér. Nyomban értesítették a rendőrséget, honnan *Polzer Péter* rkapitány dr. *Molnár József* kerületi orvos és egy rendőrbiztos kíséretében a helyszínére sietett, de már csak a beállott halált konstatalhatták. *Kovács István*, ki mindössze 20 évet élt, meghalt, mert szeretett, mert ostobán szeretett. Levelet nem hagyott hátra, sezeben azonban több hozzáintézett levelet, kedvesének arczképét és mindössze 1 frt 24 krajczárt találtak, azonkívül a bátyja címzt — ki *Dombóváron* becsületes takácsmester — egy papirszeletre fölírva. *Kovács Józsefnek* rögtön sürgönyöztek s az tegnap meg is érkezett. Az öngyilkos pinczért még azon estén beszállították a városi kórház hullakamarájába, honnan ma délután fogják a mezejtett boncolás után eltemetni.

— **A vajda esete.** Szomorú dolog az, mikor egy valóságos vérbeli cigányvajda, a ki családfáját egyenesen a gulaépítő Fárókgig tudja fölvezetni, immár odajutott, hogy a tulajdon népe közt sem tehet igazságot. *Kolompár György*, a minden daaától cigányok vajdája, ma délelőtt a halpiaczon elöpte egyik kis alattvalóját, a nyolcz esztendő *Lukatos* Annuskát ki sehogysen akart a füstös sátorba visszavertni. A csepp szőkevény, kinek a cigány család jogról meglehetősen halvány fogalmai vannak, sehogysen hujlott a vajda szavára, mire az néhány, szelidnek éppen nem nevezhető nyomással igyekezett Annuskát engedékenységre birni. A szigorúságnak az lett a következménye, hogy vajdánk a rendőrség színe elé került, hol a kapitány utcai butrány okozása miatt 15 frt pénzbírságra ítélte. *Györgyünk* alkudni kezdett, de hasztalan.

— **Ingyért** adják én ennyi pénzt! — sőhajtott föl vérvő szívvel, mire a meghatott kapitány fölvilágosította, hogy hát hiszen le is ülheti azt a kis bírságot. A derék vajda ebbe szónélkül beleegyezett és megkönnyebbülten lépett a kóterba.

— **Garázda honvédek.** E hó 17-én este 8 óra után *Kovács Imre* honvéd-tizedes három közhonvéd társaságában berontott *Virág György* Széchenyi-utcazi lakos házába, hol éppen kukoricát fosztottak. A hős honvédek nem azért hatoltak be, hogy talán a mulatásban résztvegyenek, hanem hogy vért igranak, mint ezt a tizedes ur szikrázó szemekkel kijelentette. Állítása szerint ugyanis *Virágnak* egy legényrokona a minap megverte ő kelmének a tulajdon ücszést s e miatt jött most bosszút állni. A megszeppent legény a fagyveres erő láttára, lehetőleg félre húzódtott, a gazda azonban a tizedes elé állt és azt illendien figyelmeztette, az egész „őakényes készültég” följelentéssel fenyegette, ha békességgel el nem hordják az irhájukat. A merész fölléps következtében a vitész honvédék lemondtak a vérvásról, de hogy mérgiüket valamiképp mégis kitölthessék, oldalfegyvereikkel rémitő pusztitást vittek véghez a konyhában levő törékeny tárgyak között s ki vonulásuk közben a fiatal élő fákat rendre hivatagdtalték az udvaron. A rendőrség másnap jelentést tett az esetről a honvédparancsnoksághoz. Reméljük és joggal elvárjuk, hogy a parancsnokság alaposan elveszi a vitészkedő hadfiak kedvét a hasonló garázdálkodástól, mert különben az embernek már a tulajdon házában is féltetnie kell az életét a verejtéke árából élő katona uraktól.

— **Tűz.** *Csikbrányban* e hó 14-én éjjel *Pinczél János* gazdamber háza ismeretlen okból kigyuladt és teljesen leégett. Az álmából fölriasztott lakosság bugyón hozzáfogott az oltáshoz és szerencsésen sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozni. A kár mintegy 250 frt, mely azonban megtérül, mivel biztosítva volt. — *Lovashérvényben* e hó 17-én délelőtt *Besszer József* földműves gyermekei, a 8 éves

Mihály és a 4 éves István a ház végében levő istállóban kukoriczát süttöket, miközben az ott szétszórt szalma tüzet fogott a az egész tetőzetet lángborította. A veszedelem ácsapott a lakóháza is, mely *Prel* Mátyás házával együtt teljesen leégett. Elégett azonkívül 11 kocsis kukoricza és sok gazdasági eszköz. A kár meghaladja a 600 forintot.

— **Agyongázották a lovak.** *Csurgón* f. hó 12-én este 6 órakor borzalmas haláleset történt. *Tóth* Imrénének 3 éves Julianna nevű leánykaja az utcán játszadozva nem vette észre *Nállai* Imre kocsijának közeledtét és csakhamar a lovak patái alá került. A szerencsétlen gyermeket eszméletlen állapotban, vértől borítva vitték be szülei lakására és azzal *Frank* Iván községi orvosért futottak. Mindhiába, a szenvedett sérülések és koponyacsontpedés következtében néhány perc múlva kiszenvedett. A gondatlan szülők és a vigyázatlan kocsis ellen megindították a fenyítő vizsgálatot.

— **Szégyen elől a halálba.** *Winkler* Mária 17 éves *isziméri* hajadonnak megértott a szerelem. Hogy ballépéséből eredő szégyentől megmeneküljön, vasárnap délután kiment a falu mellett levő haraszi erdőbe s ott egy fára fülakasztotta magát. Mire ráakadtak már halva volt.

— **Kutha fult.** Mult csütörtökön — f. hó 12-én — a délutáni órákban halálos végű szerencsétlenség történt *Velgy* községben. *Szigeti* Éva, egy 39 éves siket-néma leány, aki bátyjának, *Szigeti* Mihálynak a házában a kegyelemkenyeret ette, két kannával vizért ment le a kertben levő nyitott kuthoz. A házbeliek, mint máskor, ugy most sem vetettek ügyet a leány dolgára és hosszabb távollmaradása nem tűnt fel nekik. A szomszéd leányának, *Németi* Zsuzsinnak azonban feltűnt a kut mellett álló két kanna és rosszat sejtve odament a kuthoz. Itt aztán rémülten kiállított segítségért, mert a kutban meglátta a siket-néma leányt. A szomszédok összefutottak, de már késő volt. Mire kihuzták, meg volt halva. Hogy miképp történt a szerencsétlenség, azt a hivatalos vizsgálat fogja kideríteni.

— **Furfangos lopás.** *Izsfé* Mihály *accsi* gazda f. hó 16-án a *vadai* vásáron eladott egy tehenet 80 frtért, mely összegből egy jó bundát is vett. Haza térve, egy paraszatosan öltözött ember állított be lakásába, kérve hogy adna neki éjjeli szállást. A gazda ezt szívesen megígérte, sőt még vacsorával is megkínálta. A család már a vásáron kiszemelhetette áldozatát, mert évés közben a tehen eladás ügyére terelte a szót, mondván, hogy a vevő az ő sógora. Most a gazda még nyajjasabbá lett, persze az eladott jószágot össze-vissza dicsérte. Azután megmutatta az új bundát meg a pénzt is s a vendég szemelattára a lúdába helyezte. Nagy volt azonban rémülete, mikor reggel az idegennek a hiült helyét találta, de ez még nem lett volna nagy baj, hanem a furfangos család magával vitte a pénzt is, sőt még a bundát sem felejtette el. Valószínűleg úgy gondolkodott hogy ilyen hidegben már a bunda is elkel.

— **Allatjárvány a megyében.** *Lépfene:* székelyfejevári j. N.-Lang 1 u., *Sertesorbáncz:* székelyfejevári j. Múha 65 u., *váli j.* Bicske 1 u., *Sertesévsz:* adonyi j. Iváncsa 1 u., K.-Perkáta 1 u., N.-Perkáta 14 u., *móri j.* Csákvár 43 u., *sárbogárdi j.* A.-Alap 40 u., A.-Szt.-Iván 3 u., *Czece* 6 u., *Herczoglalva* 55 u., *Igar* 47 udvar, *Kálóz* 3 u., *Sárbogárd* 13 u., *Sárosd* 12 u., *S.-Szt.-Miklós* 6 u., *székelyfejevári j.* Kápolnás-Nyék — *Pettend* 1 u., N.-Lang 6 u., *Pákoz* 3 u., *Polgárdi* 1 u., *Seregélyes* 1 u., *Sukoró* 1 u., *váli j.* *Alcsuth* 17 u., *Baracska* 46 u., *Csabdi* 1 p., *Éttyek* 6 u., *Martonvásár* 1 u.,

Egy ideális háziarát. A háziarátok régi intézménye sokat szenvedett renoméjában azáltal, hogy a francia regény- és drámairodalom pártfogásába vette. Olyan álbarát-féle lett a régi, becsületes s megbízható háziarátból, akit a férjek és a mamák gyanus szemmel néznek. S nem egy férj sóhajt föl: — Ellenségeimmel majd csak elbánok valahogy, csak a háziarátoktól óvj meg én teremőm! Hanem van azért

egy igazi háziarátunk, kit a családnak minden tagja szívesen lát. Anyák föltétlen bizalommal fogadják, a férjek pedig boldogok, ha a feleségük elszórakozik vele. Mulatságos, kedves, hüszéges, ragaszkodó, tud sokféle érdekfeszítő mesét, a jó izlést már tizenöt esztendő óta gyakorolja és viselete, bár egyszerű, de egészen divatos és a szemnek tetsző. Ez a becsületes, őszinte, mulattató háziarát az Egyetemes Regénytár. Van egy nagy adománya, mely különösen emeli értékét: sokszorosítani tudja magát. Egy időben száz meg ezer helyen küzd a századnak legnagyobb betegsége: az unalom ellen. És sohasem hagyja cserbe tudása. A ki rászorul a vigságra, annak osztja a humor hőszéges forrását, a ki szereti az érdekes cselekményt, a művészi jellemzést, a szívre ható jeleneteket, csak forduljon hozzá: gondoskodik mindenkiről és duszagdag készletéből valamennyi kedélynek, szívnek és léleknek juttat. Mert már tizenöt esztendő óta gyűjti kincseit és közel kétszázötven kötet jó, hasznos és mulatságos olvasmány van együtt készletében. Megtalálod abban, kedves olvasó a magyar irodalom legértékesebb virágait és a külföldiből mindazt, ami izlésszerű megfelel. Káprázatos egy lajstrom kerülne ki pusztán azok nevéből, kik az Egyetemes Regénytárnak irtak. A mostani évfolyam Ohnet egy három kötetes regényével indul meg. Egy kész dráma a modern Párisból, ahol még mindig legelső könyvhája van a világszenzációnak és a leghíresebb szakácsok készítik ezt a modern emberre nézve nélkülözhetetlen, bár sokszor erősen fűszeres eledelt. Ohnet regénye a legjavából való. Követni fogja a hazai irodalom színe-java és a külföldiből mindaz, amit érdemes — igazi háziarát gyanánt fogadni. S a mellett mily kevésbe kerül az ő kedves barátságának megszerzése. Ötven krajczárért (1 korona) beköszönt hozzád piros vászonkötésben és elmulattat, fejleszt benned a jókedvet, jó izlést. Ott van melletted, a míg óhajtod, s mihelyt nem kívánod, szerényen visszavonul, hogy várja mikor üt majd ismét az ő órája. Ugy-e, hogy ideális egy háziarát! Az Egyetemes Regénytárt a Singer és Wolfner cég adja ki. Egy-egy kötet ára 50 kr.

Felelős szerkesztő: *Chay Antal*.

70.—54

Késmárki állami szövő-ipar-iskola volt növendéke.

NEHR JÁNOS

műszövő,

Székesfejérvár, Konyók-utca 6-ik szám
bejárat Kórház-utca felől.

Készít mindennemű damaszt asztalterítőket, asztalkendőket, törülközőket, damaszt ágyhuzatokat szegélyezve. Damaszt grádlit, alsó párnákat. Kalotaszegi függönyöket, kenyérruhákat. Tejgazdaságok részére kitűnő minőségű saját vásznat, gazdasági czélokra varrásnélküli zsákokat.

Varrásnélküli lepedők beszegeve, erős használatra, drbjá
90 krtól 3 frtig.

Asztalterítők 2 forinttól 30 forintig.

Asztalkendők 4 frttól tuczatja 14 forintig.

Törülköző kendő 3 frttól tuczatja 18 frtig.

Egyszermind bátor vagyok megjegyezni, hogy szakszerű berendezésem folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy készítményeimet 15%-kal olcsóbban készíthetem, mint eddig.

Vendéglősök részére ASZTALTERÍTŐK, tetszés szerinti névbeszövésvel drbjá 1 frt 70 krtól 5 frtig.

Minden menyasszonyi kelengyébe a név, czimer vagy monogram beszövését minden árfelemelés nélkül elfogadom, a melyek nálam szövötnék.

A szövészet iránt érdeklődők szövészetemet bármikor megtekinthetik.

Raktár: KNAZOVITZKY BÉLA urnál,
Nádor-utca, Reő ház.

Szíves pártfogását, esetleg szövészetem személyes megtekintését kérve vagyok

259. 10—6.

teljes tisztelettel

NEHR JÁNOS

műszövő,

a késmárki áll. szövő-ipar-iskola volt növendéke.

Két jó házból való fiu tanulóul fölvetetik.

Kitüntetve az országos ipar-egyesület által 1899.

PFINN JÓZSEF Alapított 1858-ban.

Telep: Palotai-utca 23.

„CONCORDIA“

TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, ÉRCZ- ÉS FAKOPORSÓ RAKTÁRA

Szegény-cím: CONCORDIA SZÉKESFEJÉRVÁR Telefon-szám 79.

Sas-, Jókai- és Iskola-utca sarkán, a „Fekete Sas“ szálloda átellenében.

A legolcsóbb és legdíszesebb temetések elvállaltatnak.

Külföld szállítása a vidék bármely irányába eszközöltetnek. *****
***** Vidéki megrendelések távirat útján is elintéztetnek.

► !! SÍRKOSZORÚK !! ◄